

**Oikaisuvaatimus kunnanhallituksen päätöksestä
30.1.2023 § 18 ICT-tukipalvelujen hankinta**
Kunnanhallitus 27.02.2023

Dnro
31/02.08.01.00/2023

Päätös Kunnanhallitus päätti hylätä Multavuori Media Ky:n oikaisuvaatimuksen koskien kunnanhallituksen päätöstä 30.1.2023 § 18.

Esittelijä kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hylätä Multavuori Media Ky:n oikaisuvaatimuksen koskien kunnanhallituksen päätöstä 30.1.2023 §18.

Valmistelija /
lisätietojen antaja kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Asian valmistelu

Hankintapäätös ja oikaisuvaatimus

Hartolan kunnan (jäljempänä hankintayksikkö) kunnanhallitus on 30.01.2023 tehnyt Hartolan kunnan ICT-tukipalveluiden hankintaa koskevasta päätöksen, dnro 31/02.08.01.00/2023, jolla se on valinnut DevNet Oy:n (jäljempänä myös "DevNet") palveluntuottajaksi. Hankintayksikkö pyysi tarjouksia ICT-tukipalveluista palveluntuottajilta 30.11.2022 julkaistulla tarjouspyynnöllä. Hankinnasta julkaistiin kansallinen hankintailmoitus Hilma-ilmoituskanavassa (www.hankintailmoitukset.fi) 30.11.2022. Hankinnan ennakoitu arvo ylittää laissa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, "hankintalain") 25 §:n mukaisen palveluhankintojen kansallisen kynnysarvon, mutta alittaa hankintalain 26 §:n mukaisen EU-kynnysarvon. Hankintamenettelynä on ollut avoin menettely, jossa kaikki halukkaat toimittajat ovat voineet jättää tarjouksen.

Multavuori Media Ky (jäljempänä myös "Multavuori Media") on tehnyt 20.02.2023 oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen 30.01.2023 tekemästä Hartolan kunnan ICT-tukipalveluiden hankintaa koskevasta päätöksestä. Multavuori Media on vaatinut oikaisuvaatimuksessaan tarjousten laatuvertailun korjaamista siten, että DevNet Oy:n lisäreferensseistä saamat laadun lisäpisteet poistettaisiin.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

DevNet Oy:n referenssit

Multavuori Media on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt, että DevNet:n lisäreferenssejä ei olisi tullut hyväksyä ja laatuvertailupisteystystä tulisi muuttaa seuraavin perustein:

”Laatuvertailun virheellinen pisteytys. DevNet ei ole toiminut kokonaisvastuullisena lähitukipalvelujen tuottajana referenssikohteissa ja näin ollen pisteytystä on korjattava DevNet:n referenssi kohdan 2. kohdalta molemmissa kohteissa 0 pistettä.

Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy:llä on oma lähitukihenkilö sivutoimisena. Kilpailutettu tuki koskee laitteita, palvelimia ym. joka on selvitettävissä sopimuksesta tai tiedustelemalla kyseisestä yrityksestä, kyseessä ei ole pisteytyksessä tarkoitettu kokonaisvastuullinen lähituki. DevNet on toimittanut molempiin referenssikohteisiin tukipalveluja kutsuperiaatteella, ei lähitukipalveluna.

Lahden Talot Oy ja Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy ovat toimintamalliltaan tavallisia Osakeyhtiöitä, joka poikkeaa täysin kuntasektorin toiminnasta, kummassakaan ei ole esimerkiksi kuntasektorille tyypillistä lähitukitarvetta kuten Koulut, Varhaiskasvatus, Kirjasto, Vesi ja Jätehuolto joka kunnassa käsittää valtaosan tuen tarpeesta ja joissa kaikissa ICT-toiminta on hyvin erilaista ja asettaa täysin erilaisia vaatimuksia osaamiselle.”

Tarjoajan on tullut ilmoittaa lisäpisteystettävät referenssit tarjouspyynnön liitteellä 1 b (Laatuvertailu). Tarjouspyynnön laatuvertailuliitteellä lisäpisteystettävät referenssit on kuvattu seuraavasti: Lisäreferenssejä voi merkitä enintään 2 kpl ja niistä on mahdollista saada yhteensä 20 p.

Kummastakin referenssistä on voinut saada lisäpisteitä seuraavien edellytysten täytyessä, 5 pistettä per edellytys kumpaakin referenssiä kohti, seuraavasti:

1. Asiakkaana ICT-palveluille on ollut kunta tai kuntakonserniin kuuluva tytäryhteisö. (Kyllä 5 p.; Ei: 0 p.)
2. Palveluntuottaja on toiminut kuntasektorilla kokonaisvastuullisena ICT-lähitukipalvelujen tuottajana. (Kyllä 5 p.; Ei: 0 p.)

Kummastakin referenssistä on siten voinut saada yhteensä enintään 10 pistettä ja kahdesta referenssistä yhteensä enintään 20 pistettä.

Vastaus

DevNet on tarjouksessaan ilmoittanut lisäpisteystettäväksi referensseikseen Lahden Talot Oy:lle ja Lahden Seudun Kehitys

Ladec Oy:lle tuottamansa ICT-tuen palvelut. Edellä mainitut DevNet:n tarjouksessaan ilmoittamat lisäpisteytettävät referenssit on tuotettu kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille. Lahden Talot Oy ja Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy kuuluvat Lahden kaupungin konserniyhtiöihin. DevNet on ilmoittanut tarjouksessaan, että kummassakin referenssissä on ollut kyse myös kokonaisvastuullisesta ICT-lähipalvelujen tuottamisesta.

Julkisia hankintoja koskevan sääntelyn mukaisesti hankintayksiköllä on lähtökohtaisesti oikeus luottaa tarjoajan tarjouksessa ilmoittamiin tietoihin (HE 108/2016 vp, s. 180; 193). Markkinaoikeus on vakiintuneessa oikeuskäytännössään katsonut, että hankintalaissa säännellyn tarjouskilpailumenettelyn lähtökohtana on, että tarjoaja vastaa tarjouksensa sisällöstä, ja tarjousta arvioidaan ainoastaan siitä ilmenevien tietojen perusteella. Hankintayksiköllä on oikeus luottaa tarjoajan tarjouksessaan ilmoittamiin tietoihin, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä. (KHO 2020:39, MAO:55/18 ja MAO:249/20, MAO:H365/2022).

Markkinaoikeus on lisäksi vakiintuneessa oikeuskäytännössään katsonut, että lähtökohtaisesti tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vaatimus edellyttää, että hankintayksikkö perustaa hankintapäätöksensä tarjousaikana hankintamenettelyssä saamiinsa tietoihin. Näin ollen Hartolan kunta ei ole menetellyt hankintasäännösten vastaisesti hyväksymällä DevNet:n lisäreferenssit annettujen tietojen paikkansa pitävyyttä erikseen oma-aloitteisesti referenssi-asiakkailta tiedustelematta. Hartolan kunnalla ei ole ollut syytä epäillä DevNet:n tarjouksen tietojen oikeellisuutta.

Hartolan kunta on oikaisuvaatimuksen käsittelemisen yhteydessä varmistanut julkisesti saatavilla olevista lähteistä sekä pyytämällä DevNet:n lisäreferenssiasiakkaiden yhteyshenkilöiltä selvitystä lisäreferenssien yksityiskohdista.

Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy on 15.2.2023 vahvistanut sähköpostitse, että DevNet:n antamat tiedot pitävät paikkansa ja kyse on ollut kokonaisvastuullisten ICT-lähitukipalvelujen tuottamisesta (Liite). Lahden Talot Oy on 16.2.2023 vahvistanut sähköpostitse, että DevNet:n antamat tiedot pitävät paikkansa ja kyse on ollut kokonaisvastuullisten ICT-lähitukipalvelujen tuottamisesta (Liite).

Saadun lisäselvityksen perusteella, voidaan todeta, että DevNet:n lisäreferenssit ovat täyttäneet niiltä tarjouspyynnössä edellytetyt vaatimukset, ja lisäreferensseille on tullut antaa lisäpisteet tarjouspyynnössä kuvatusti.

Tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu

Multavuori Media on oikaisuvaatimuksessaan myös esittänyt, että *"laatuvertailun referenssit kohdan 2. pisteytys ei ole ollut tasapuolinen ja syrjimätön."*

Hankintayksikkö toteaa, että laatu-pisteytys on tehty tarjouspyynnössä kuvatusti. Pisteitä on voinut saada siltä osin kuin tarjouspyynnössä kuvatut edellytykset ovat täyttyneet. Jos ensinnäkin referenssiasiakkaana on ollut kunta tai kuntakonserniin kuuluva tytäryhteisö, referenssistä on voinut saada viisi (5) pistettä. Toiseksi samasta referenssistä on voinut saada viisi (5) pistettä, jos palveluntuottaja on toiminut kuntasektorilla kokonaisvastuullisena ICT-lähitukijapalvelujen tuottajana. Kummassakaan kohdassa ei ole ollut edellytyksenä, että referenssitoimituksessa olisi tullut toimia nimenomaan Multavuori Median esittämien toimintojen (koulut, varhaiskasvatus, kirjasto, vesi ja jätehuolto) tehtävien parissa. Lisäpisteytettävät referenssit eivät myöskään ole antaneet hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta sen suhteen, millaisen referenssin se tarjoajalta hyväksyy.

Hankintayksikkö ei voi jälkikäteen lisätä tarjousvertailuun muita perusteita kuin tarjouspyynnössä ilmoitetut pisteytysperusteet. Lisäksi hankintayksikkö toteaa, että se on tarkistanut DevNet:n referenssiasiakkailta, että DevNet:n referensseissä on ollut kyse kokonaisvastuullisesta ICT-lähitukipalvelujen tuottamisesta.

Markkinaoikeus on oikeuskäytännössään ottanut kantaa referenssivaatimusten asettamiseen sekä EU- että kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa ja tarjoajan esittämien tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden kohtelun vaatimukseen esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

Markkinaoikeuden ratkaisu MAO H338/2022:

Ratkaisussa oli kysymys siitä, oliko hankintayksikkö ilmoittanut hankintailmoituksessa ja tarjouspyynnössä tarjoajien soveltuvuuden arviointiin liittyen asetetut aiempia urheilukenttien rakennusurakoita koskevat referenssivaatimukset siten selkeästi ja ristiriidattomasti, että hankintailmoitus ja tarjouspyyntö olivat omiaan tuottamaan yhteismitallisia ja vertailukelpoisia tarjouksia sekä mahdollistaneet tarjoajien soveltuvuuden syrjimättömän arvioinnin. Sekä hankintailmoituksessa että tarjouspyynnössä tarjoajalta on edellytetty riittävästi kokemusta "vastaavan tyyppisistä urheilukenttien rakennustöistä". Kysymyksessä oli kansallisen kynnysarvon ylittävä rakennusurakka.

Markkinaoikeus totesi ratkaisussaan, että soveltuvuusvaatimusten asettamisen ja niistä ilmoittamisen hankintäsäännösten mukaisuutta arvioitaessa on merkitystä annettava sille, onko tarjouspyynnössä annettu tarjoajille riittävän selvät tiedot soveltuvuusvaatimusten sisällöstä ja niiden

todentamiseksi vaaditusta selvityksestä. Markkinaoikeus korosti ratkaisussaan, että kansallisiin hankintoihin liittyy mahdollisuus väljempien soveltuvuusvaatimusten asettamiseen kuin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa. Tapauksessa referenssivaatimusten ja tarjousvertailun katsottiin olleen hankintalain mukaisia.

Markkinaoikeuden ratkaisu MAO 166H/2022:

Ratkaisussa oli kysymys siitä, oliko hankintayksikkö toiminut hankintasäännösten vastaisesti vertaillessaan tarjouksia ja erityisesti pisteyttäessään valittajan tarjouksen sen esittämien arkkitehdin ja LVIA-suunnittelijan osalta. Kysymyksessä oli EU-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta.

Pisteytysperusteiden osalta oli tarjouspyynnön liitteessä ilmoitettu arvioitaviksi seikoiksi tarjotun henkilön kokemus, jatkokoulutukset ja erityisosaaminen. Kysymyksessä olevasta pisteytysperusteesta annetut tiedot huomioon ottaen hankintayksikölle oli jäänyt jonkin verran harkintavaltaa tarjousten arvioimisessa ja pisteyttämisessä. Mainittu harkintavalta ja sen käyttämisessä tarjousten arvioimisessa huomioon otettavat tekijät sekä pisteiden perustuminen hankintayksikön annettujen tietojen perusteella tekemään arvioon on kuitenkin esitetty tarjouspyynnössä. Epäselvissä tapauksissa hankintayksikön on tosiasiallisesti tarkistettava tarjoajien antamien tietojen ja näytön paikkansapitävyys.

Markkinaoikeus totesi, että hankintayksikön on tarjouksia pisteyttäessään vertailtava tarjoukset ilmoitettujen vertailuperusteiden perusteella tarjouksissa ilmoitettuihin tietoihin perustuen ja tarjoajia tasapuolisesti kohdellen. Tarjousten arvioimisessa huomioon otettavat tekijät sekä pisteiden perustuminen hankintayksikön annettujen tietojen perusteella tekemään arvioon tulee perustua tarjouspyynnössä ilmoitettuun.

Hankintayksikön on vertailtava tarjoukset tarjouspyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti tarjouksissa ilmoitettujen tietojen perusteella eikä vertailuperusteita voida muuttaa jälkikäteen tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi.

Hartolan kunnan ICT-tukipalvelujen hankinnassa on kyseessä kansallisen kynnysarvon ylittävä ja EU-kynnysarvon alittava hankinta, ja kuten markkinaoikeus ratkaisussaan H338/2022 toteaa, liittyy EU-kynnysarvot alittaviin hankintoihin väljempien soveltuvuusvaatimusten asettamisen mahdollisuus. Myös EU-kynnysarvon ylittävissäkin hankinnoissa on markkinaoikeuden ratkaisukäytännössä katsottu hankintayksiköllä olevan harkintavaltaa tarjousvertailun toteuttamisessa

tarjouspyynnössä ilmoitetuissa puitteissa. ICT-tukipalvelujen tarjouspyynnön tarjouksien pisteytys on perustunut ennakkoon tarjouspyynnössä ilmoitettuihin vertailuperusteisiin, ja alalla ammattimaisesti toimivat ovat voineet ennakoida riittävällä tavalla millä seikoilla on merkitystä tarjousten arvioinnissa.

Tarjousten vertailu

Hartolan kunta toteaa edellä mainituin perustein, että lisäreferenssien pisteytys ja tarjousvertailu on tehty tarjouspyynnön sekä hankintasäännösten mukaisesti. Hankintapäätöksen liitteenä olleesta tarjousvertailusta ilmenee, miten kutakin tarjousta on vertailuperusteen osalta arvioitu.

Hartolan kunta on tarjouksia vertaillessaan toiminut harkintavaltansa puitteissa tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaista perustetta, joka antaisi aiheutta arvioida uudelleen tehtyä hankintapäätöstä. Oikaisuvaatimuksen käsittelyn perusteella ei myöskään ole tullut esille sellaista tietoa, joka asettaisi DevNet:n ilmoittamat referenssit kyseenalaisiksi. Näin ollen pisteytyksen ja tarjousvertailun muuttamiselle ei ole perusteita.

Mikäli hankintapäätöstä ei muuteta hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyssä, jää alkuperäinen hankintapäätös voimaan, eikä hankintaoikaisua koskevaan päätökseen voi hakea muutosta.

Hartolan kunta on antanut puutteellisen muutoksenhakuohjeen kunnanhallituksen 30.1.2023 § 18 päätöksestä ja tästä syystä hankintapäätöstä koskeva muutoksenhakuohje annetaan uudestaan osana hankintaoikaisua koskevaa päätöstä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Tiedoksianto

Multavuori Media Ky, multavuori.media@gmail.com
DevNet Oy, hans.govenius@devnet.fi